

Gut Sábész

גוט שבת 20. évfolyam 35. szám • Ára: 330 HUF • כ"ה

KIADJA: CHABAD-LUBAVICS ZSIDÓ NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI EGYESÜLET

Gyertyagyújtás Budapesten: 19:59 • ד' סיון תשע"ח • 2018. 5. 18. • פרשת במדבר • Szombat kimenetele: 21:16

Két ország, két nap, két esküvő

Lapunk olvasói az elmúlt hetekben láthatták, hogy nem egy, hanem két örömteli eseményre, két esküvőre, vagyis házsnére is készülődött a közösség.

Az első esküvőre, ros chódes sziván estjén került sor, május 15-én, Budapesten. A magyarországi Chábád mozgalom vezetőinek, Oberlander Báruch rabbinak és Batsheva rebbecennek ment férjhez a lánya, Gitty. (Örömteli eseményekkel zsúfolt éve van az Oberlander családnak, nem egész öt hónapja fiuk, Náchmán esküvőjét ünnepeleheték.)

A New York-i Monsey-ban élő vőlegény, Yossi Rosenberg családjában nemzedéken át csak vizsnyici haszidok voltak, míg nem a vőlegény apja a lubavicsi Rebbe haszidja nem lett. A vőlegény anyai és apai részről is magyar felmenőkkel büszkélked-

het. Apai nagyapja például nyíregyházi, míg nagyanyja az ungvári sakter lánya – az ő tiszteletére Ungváron is tartottak egy *sevá bráchet* vacsorát a fiataloknak.

A fantasztikus hangulatú esküvő vendégei között volt Goldberger Menáse, a vőlegény 89 éves dédnagyapja is. Milánóból érkeztek az ünnepre a menyasszony anyai nagyszülei, Moshe Lázár rabbi és felesége, míg a menyasszony apai nagymamája New Yorkból utazott ide. Ugyancsak jelen volt az esküvőn a menyasszony nagybátyja, Berel Lázár, Oroszország főrabbija is. A Kelet-Európai chábád rabbik is képviseltették magukat, a magyar küldöttek mellett a zágrábi, az ungvári és a belgrádi sliáchok is jelen voltak a Bálna rendezvényközpontban tartott, nagyszabású esküvőn.

A második esküvőt az izraeli Kfár Chábádban tartották egy nappal később. Itt Kovács Jichák rabbinövendék, lapunk munkatársa állt a hüpe alá, hogy feleségül vegye menyasszonyát, Danielle-t. A szertartást Meir Askenázi, Kfár Chábádi főrabbi vezette, az ifjú párt Salamon Ábrahám vezette a hüpehez. A Rebbe levelét Köves Slomó rabbi olvasta fel. A Magyarországról érkező családtagok mellett ugyanis ő és Faith Aser is Izraelbe utaztak és csatlakoztak az Izraelben tanuló magyar bóceherek különítményéhez, akik Jichák tanuló társaival együtt fergeteges hangulatot teremtettek az ünnepségen.

Gratulálunk a két ifjú párnak: Yossi és Gitty Rosenbergnek, valamint Kovács Jicháknak és Danielle-nek, valamint családjainak!

Nyitott zsinagógák éjszakája Rabbi a buszon

A Múzeumok Éjszakája „Nyitott Zsinagógák” program elemeként június 24-én, éjjel négy budapesti zsinagóga között egy különleges buszjárat fog közlekedni. A buszon Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija és a közösség más rabbijai autentikus idegenvezetést nyújt az érdeklődők számára.

Indulás: 23:00; 24:00;

Keren Or Központ

(1052 Bp., Károly krt. 20.)

Regisztráció: posta@zsido.com

Köves Slomó újra a Brain Bar-ban

Európa legizgalmasabb, a jövő titkaira és folyamataira fókuszáló fesztiválján újra előadást tart Köves Slomó rabbi. A program második napján, június 1-jén 13.20-tól hallgathatják meg az érdeklődőt az angolnyelvű beszélgetést, melynek témája a jövő női, a nők jövője. Köves rabbi Paola Diana-val, a nőket korlátozó „üvegfallon összetörőjével” beszélget.

További info és jegyvásárlás:

<http://brainbar.com/tickets>

Felmérés európai zsidók között

Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) Európa szerte felmérést készít az antiszemitizmusról. Ezen belül kíváncsiak a Magyarországon élő, magukat zsidónak valló, 16. életévüket betöltött személyek véleményére és tapasztalataira. Ha ez a leírás illik Önre, abban az esetben szeretnénk megkérni arra, hogy vegyen részt a felmérésben.

Ritkán adódik alkalom arra, hogy a zsidó közösség tagjai közvetlenül is részt vállalhassanak az antiszemitizmus elleni harc alakításában – a kérdőív kérdéseinek megválaszolása egy szerény, de fontos lehetőség erre.

Kérdőív kitöltése:

www.eurojewsworld.com

Gitty és Yossi Rosenberg esküvője (balra), Kovács Jichák és Danielle esküvője (jobbra)

Hetiszakasz

A törzsfőnökök szerepe

Szakaszunk – *Bámidbár* (4Mózes 1:1–4:20.) – nyitja meg Mózes negyedik könyvét. Ismételt népszámlálás után – melynek eredménye csodálatos módon egyezik az előzővel, amelyet egy évvel azelőtt ejtettek meg – Mózes zászlóal-

jakba szervezi a népet. Négy zászlóalj, mindegyikben 3-3 törzs jön létre, s készek a nagy útra, hogy elfoglalják az Ígéret Földjét. A szakaszban található még a leviták munkarendje a Szentély-szolgálatban és a törzsfőnökök szerepe.

Zsidó híradó

Jeruzsálembé költözött az USA nagykövetsége

Május 14-én, Izrael Állam megalakulásának hetvenedik évfordulóján ünnepélyes keretek között megnyitották a Tel-Avivból Jeruzsálembé áthelyezett amerikai nagykövetséget.

A megnyitón részt vett *Ivanka Trump* és *Jared Kushner*, *John Sullivan*, helyettes államtitkár és *David Friedmann*, amerikai nagykövét is az amerikai delegáció 250 tagjával együtt. Izraeli részről *Benjámín Netánjáhu* miniszterelnök és *Reuven Rivlin* államelnök, rabbik és más méltóságok vettek részt.

Trump elnök videóüzenetében elmondta: „Az Egyesült Államok mindig is Izrael barátja és partnere lesz a szabadság és a béke elérése érdekében.”

Reuven Rivlin elnök Jeruzsálem központi szerepére hívta fel a figyelmet, majd az új dolgokra mondott, hagyományos Sehechejánu áldással fejezte be beszédét.

„Ha valakinek gondja van azzal, hogy Jeruzsálem Izrael fővárosa, forduljon Istenhez – mert az egész tőle indult ki.” – mondta *Lindsey Graham* kongresszusi képviselő, aki egyike volt azoknak, akik 1995-ben megszavazták azt az amerikai törvényt, mely Jeruzsálemet Izrael fővárosának ismeri el, és melynek ratifikálását eddig minden amerikai elnök elodázta.

Számos, Izraelben diplomáciai képviseletet fenntartó állam bojkottálta a rendezvényt, azonban Magyarország nagykövete jelen volt.

Egység és sokaság

Akiva rabbi tanította, hogy a jiddiskájt egyik legfontosabb tanítása a „szeresd felebarátodat mint önmagad” elve. Száz évvel korábban Hillél, a bölcs tanított hasonló elvet.

Eheti Tóra szakaszunkkal, a Bámidbárral kezdődik meg Mózes negyedik könyvének a felolvasása. A hetiszakasz különlegessége, hogy azt mindig Sávutot, a Tóra-adás ünnepét megelőzően olvassuk fel a zsinagógákban. Ennek értelmében pedig logikusan feltételezhetnénk, hogy ha a felebaráti szeretet a Tóra egyik irányadó alapelve, akkor ehetsz szakaszunk is szolgál ennek megfelelő tanítással.

Amikor azonban gorcsó alá vesszük ehetsz szakaszunkat, azt látjuk, hogy az gyakorlatilag teljes egészében a népszámlálásról szól. A zsidó nép számosságát az egyes törzsek tagjainak a számát összegezve kapjuk meg. Mivel Mózes negyedik könyvének a végén még további ilyen, a nép számosságára utaló listát találunk, a könyv latin elnevezése a Numeri, azaz Számok lett.

A Rebbe magyarázata szerint a zsidó nép számbavétele önmagában kifejezi a felebaráti szere-

pet elvét. Minden egyes ember egy egyént jelöl, a többi embertől különböző entitást. Azonban amikor számba vesszük az embereket, akkor mindenkit egyként számolunk, legyen szó akár a legokosabbról, akár a legegyszerűbből.

Az emberi kapcsolatokban fennálló egyik leggyakoribb jelenség, amikor többre tartjuk magunkat a többiekénél. Magunkat értékesnek gondoljuk, míg a másíknak csupán epizód szerepet szánánk. Ebben a megkülönböztetésben előbb vagy utóbb felvetődik a kérdés: hogy tudnék így a másik segítségére lenni?

A Rebbe a fenti kérdésre azt a választ adja, hogy a Tóra legfőbb tanítása az, hogy mindnyájan egyenlően vagyunk egyek. Fontosak vagyunk, de nem fontosabbak a másíknál. Annak felismerése, hogy mindnyájan egyet érünk, annak a megértését is segíti, hogy valójában mennyire hasonlítunk egymásra. Ezek után pedig a másik megsegítéséhez vezető utat is könnyebb lesz megtalálni.

Kovács Jichak rabbinövendék írása Tali Loewenthal írása nyomán

**A SEGÍTSÉG
Kóser 1%
MINDIG KÓSER**

EMIH

בס"ד

**A MI CIKKEINK KÓSEREK!
ADÓJA 2×1%-ÁNAK
FELAJÁNLÁSÁVAL
A GUT SÁBESZT TÁMOGATJA!**

KÉRJÜK, IDÉN IS TÁMOGASSA SZERVEZETEINKET ADÓJA 2×1%-ÁVAL!

EGYHÁZI 1%: EMIH TECHNIKAI SZÁM: 1287

TÁRSADALMI SZERVEZETEK 1%: CHÁBÁD LUBAVICVS ALAPÍTVÁNY

ADÓSZÁMA: 19463038-1-42

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: WWW.KOSEREGYSZAZALEK.HU

Imaidők a következő hétre:

Talmud Egylet – Sász Chevra Zsinagóga (VI., Vasvári Pál u. 5.)

Vasárnap-péntek: 8.00 Reggeli ima

Vasárnap-csütörtök: 20.00 Délutáni-esti ima (a Keren Or-ban, Károly krt. 20.)

Péntek: 19.30 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus* és vacsora

Szombat: 8.45 Hetiszakasz-tanulás,

9.15 Reggeli ima, majd *Kidus*

19.30 Délutáni ima, majd *szeudá slisit*

Óbudai Zsinagóga (III., Lajos utca 163.)

Hétfő-péntek (munkanapokon): 6.30 Reggeli ima

Péntek: 19.00 Tanulás

19.30 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus*

Szombat: 9:15 Hetiszakasz a kabbala tükrében

10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*

Velem és a Rebbével történt

A járás ereje

A történet, amit elmesélek 1988 első hónapjaiban zajlott. A 47. utcai fényképész üzlet hirdetési osztályát vezettem. A cég félmilliárd dollárt ért akkoriban és a világ legnagyobb, fényképészeti és grafikai felszereléseket árusító üzletének számított. A cégen belül működő reklámügynökség volt a legnagyobb egész New Yorkban. Több száz reklámot jelentettünk meg évente a The New York Timesban (ennek költsége havonta 350 000 dollárra rúgott!), így szoros együttműködés alakult ki a lappal.

Egy nap felhívott a cég tulajdonosa, Chaim Yehuda Goldstein, és arra kért, hogy segítsék a Chábád-Lubavics mozgalom hirdetésének megjelentetésében. „Kérlek, segíts nekik, hogy azt kapják, amire szükségük van. Bármit is teszel értük, nagyra értékelem” – mondta.

Rögtön ezután kapcsolatba lépett velem Yehoshua Metzger rabbi, a Chábád képviselője. Elmondta, hogy közeleg a Rebbe születésnapja, és szeretnék megajándékozni egy egész oldalas, látványos megjelenéssel a New York Timesban.

Rögtön utasítottam a beosztottaimat, hogy vegyék fel a kapcsolatot a New York Times szerkesztőivel. Kollégáim sikeresen lefoglaltak egy előkelő helyet a lapban: az egyik melléklet teljes hátsó oldalát, méghozzá a szokásos ár feléért. 25 000 dollár helyett a Chábádtól csak 12 500-at kértek, tehát jelentős kedvezményt ajánlottak.

Nagyon elégedett voltam, ahogy Metzger rabbi is, és egy hosszú barátság vette kezdetét közöttünk. Egyszer megkérdezte, hogy szeretnék-e talál-

kozni a Rebbével. Azt ajánlotta, hogy a „vasárnapi dollárosztás” alkalmával a családom és én is találkozhatunk a Rebbével, aki ilyenkor fogadja az embereket és mindenkinek egy egyszáz dolláros ad, hogy fordítsák jótékony célra. Hatalmas lehetőség volt ez, természetesen nem akartam kihagyni.

Aron Tzvi Sternberg a Talmud Torah Adas Yereim igazgatója Monsey-ban. Az interjú 2013 szeptemberében készült.

Emlékszem, a találkozó vasárnap délelőtt 11-re volt megbeszélve. Egy órával korábban már ott voltam a feleségemmel és hat gyermekünkkel. Rengeteg ember várt a Rebbére, a sor az épület körül kígyózott. Azt gondoltuk, hogy ha még éjfél előtt bejutunk, akkor szerencsésnek mondhatjuk magunkat. Azonban pontban 11-kor Metzger rabbi megjelent, és bevitt minket a Rebbéhez. A rabbi bemutatott minket, a Rebbe pedig megáldott bennünket, és adott 13 dollárt, hogy fordítsuk jótékony célra. Amikor éppen távozni készültünk, összeszedtem a bátorságomat. Raizyt, a leg-

kisebb gyermekünket tartottam a kezemben és elmondtam a Rebbének, hogy mi aggaszt bennünket a kislánnyal kapcsolatban. Már 18 hónapos múlt, de még nem állt fel és nem is mászott. A gyermekorvos tanácsára beszélünk egy neurológussal, aki tíz nappal későbbre adott időpontot. Mindezt elmondtam

a nappaliban ült, Raizy pedig a földön feküdt, a bejárat mellett. Ahogy beléptem, Raizy felállt - korábban még egy lépést sem tett, és nem is mászott -, és hozzámmal sétált a nappalin keresztül! Körülbelül 4.5 métert tett meg! Meg sem bírtam szólalni. Egy szó sem jött ki a számon. Mozdulatlanul álltam, és a rám törő érzelmektől reszketni kezdtem.

A feleségem és én is teljesen a történetek hatása alá kerültünk. Nem tudtuk elképzelni, hogy mi okozta ezt a drámai változást Raizy állapotában, de mindketten tudtuk, hogy csoda történt. Ez egyértelmű volt a számunkra. A gyerek egyszerűen felállt és járni kezdett, pedig korábban még mászni sem volt képes. Nehéz volt felfogni a történeteket, és azóta is hatalmas hálát érzek a Rebbe iránt.

Ezután természetesen töröltük a neurológiai vizsgálatot. Nem volt miért odavinni a lányunkat. Raizy teljesen normális gyerekként nőtt fel és az esküvői sátor alá kísértük, ahogy a Rebbe megígérte. Ma már sok gyermek édesanyja és remek háziasszony. Bizonyosan sok örömet okoz még a számunkra.

Mióta a Rebbe elhunyt, gyakran felkeresem a sírját. Hiszem, hogy ő segíti a családunkat és végtelenül hálás vagyok azért, hogy ő képvisel minket az Örökkévaló előtt.

Aron Tzvi Sternberg

Készült a lubavicsi Rebbe életét feldolgozó archívum videóinterjúja alapján.

Az archívum magyar nyelvű változata itt érhető el:

www.youtube.com/alubavicsirebbe

a Rebbének, és kértem tőle egy külön áldást Raizy számára.

A Rebbe mosolyogva felém fordult és így szólt jiddisül: „Az Örökkévaló segíteni fog és jó és szerencsés órában kíséred majd őt az esküvői sátor alá”.

Az élmény hatása alatt botorkáltunk ki. A hét további része eseménytelenül telt, majd beköszöntött a szombat. Három nappal voltunk a neurológiai vizsgálat előtt.

Ahogy minden szombaton, azon a napon is a négy fiam társaságában indultam el a zsinagógába. Dél körül értünk haza. A ház bejárata előtt felkiáltottam: Gut sábesz! A feleségem

Kóser konyha

Szőlősaláta

Sávuot ünnepén szokás tejes ételeket fogyasztani. A közelgő ünnepre kiváló fogás lehet ez az üdítő saláta. (Előzetes az *Egység* magazin 106. számából)

Tejes, glutén- és tojásmentes

1 fej saláta

½ pohár zöld és ½ pohár

lila szőlő (nagy szemű)

Feta sajt

1 ek. olívaolaj

1 mandarin leve

2 ek. szezámmag

Só, ízlés szerint

A salátát leveleire szedjük, a külső sérült leveleket kidobjuk, a többi vízbe áztatjuk. A szőlőt megmossuk, a szemeket félbevágjuk, a sajtot felkockázzuk. A szezámmagot száraz serpenyőbe tesszük, és nagy lángon, folyamatosan kevergetve egy perc alatt megpirítjuk. A salátaleveleket fény ellenében ellenőrizzük, nehogy bogár legyen rajtuk, majd megszáritjuk, és feldarabolva nagy táliba tesszük. Hozzáadjuk a többi hozzávalót, megkeverjük és azonnal tálaljuk.

Újabb teltházas sábaton Ráckeven

Tulajdonképpen le sem kéne írni, hogy teltház volt Ráckeven, hiszen aki akárcsak egyszer is csatlakozott a magyarországi Chábád mozgalom által szer-

vezett duna-parti hétvégéhez, az tudja, hogy hamar betelnek a helyek. Tizenegy éve vezényli le *Oberlander Batsheva* rebbecen a Kék Duna wellness hotel szo-

báinak elosztását, a bőséges menü megtervezését, a wellness részleg nyitvatartását. (És akkor még nem számoltuk azokat az éveket, amikor a Pilis hotel adott otthont a sábatonoknak...).

A lelki táplálékról, az előadásokról és beszélgetésekről *Oberlander Báruch* rabbi gondoskodik. A tavaszi sábaton témája a család volt: hallgathattunk előadást a családi békétől az örökbefogadáson át a családfakutatásig számos izgalmas témában.

Az imákkal, játékokkal, énekléssel és tanulással töltött hétvégéhez legközelebb ősszel csatlakozhatunk majd újra!

Két kötettel bővült a Zsidó Ismeretek Tára sorozat

Két rendhagyó kötettel bővült a *Zsidó Ismeretek Tára*, így a 2002 óta megjelenő forrásgyűjtemény és tankönyv-sorozat mára 34 kötetet számlál.

A Chábád Lubavics Alapítvány gondozásában megjelenő könyvsorozat darabjai többségében a ráckevei, hétvégi, háromnapos intenzív szemináriumok tankönyveiként látják meg a napvilágot, de önmagukban is érdekes és értékes gyűjtemények. A könyvek az adott hétvégén elhangzó előadásokhoz kapcsolódó forrásokat tartalmazza mind a hagyományos zsidó alapművekből, mind kortárs szerzőktől. A kiadványok különlegessége, szinte mindig tartalmaznak olyan szövegeket, amelyek máshol még magyarul nem jelentek meg, és külön ezekhez a kötetekhez fordították őket.

A változatosan összeállított „kínálatban” A 34 kötet együttesen komoly forrásgyűjteményt képez mely változatos témáival és közérthető nyelvezetével biztosítja, hogy a zsidósággal épp csak ismerkedők éppúgy talál-

nak tanulnivalót, mint azok, akik már mélyebben belemerültek tanulmányaikba.

Az idei ráckevei hétvégére készült Holokauszt és háláchá című kötet a szokásostól eltérő módon nem a hétvége fő témájához (a zsidó család) kapcsolódó forrásokat tartalmazza. A kötet alapját magazinunk „Kérdezd a rabbit – végveszélyben” című rovatának írásai adják, melyeket a szerző, *Oberlander Báruch* rabbi az *Egység* magazinban megjelent, kapcsolódó témájú cikkeivel egészített ki. A kötetben található továbbá két interjú is, melyek külön betekintést adnak a cikkek szellemiségébe és születésük körülményeibe.

„Ezek az írások nem csak a holokauszt történetének, tényeinek megismerése céljából hasznosak.” – olvashatjuk a szerző előszavában – „Túl azon, hogy megismerhetjük rajtuk keresztül szüleink, nagyszüleink, dédszüleink hősiességét, hűségét és önfeláldozó bátorságát, rengeteget tanulhatunk belőlük. Ahogy azt látni fogjuk, sok kérdés és

válasz alkalmazható napjainkban is. Olyan alapelveket és valóslásjogi érveléseket ismerhetünk meg, melyek a mindennapjainkban is felmerülhetnek valamilyen formában.”

Ennél is formabontóbb – legalábbis megjelenése körülményeit tekintve – a 34. kötet. Ez a gyűjtemény szintén *Oberlander Báruch* rabbi írásából közöl válogatást és a szerző ajándékként jelent meg lánya május 15-én tartott esküvőjére.

Ez a kötet a zsidó.com internetes portál és a Gut sábesz magazin írásából válogat. A rovat két éve nyújt tanulási lehetőséget azáltal, hogy közzéteszi a rabbihoz beérkező közérdeklő kérdéseket és az azokra adott válaszokat. A 200 oldalas kiadvány 80 kérdést és választ tartalmaz, különböző témákra bontva, melyek között a családi élet kérdései éppúgy szerepelnek, mint az üzleti életéi. Azok számára, akik tovább szeretnének tanulni, jó segítséget jelentenek az akkurátusan feltüntetett források.

Gut Sábesz – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület / Published weekly by Chabad-Lubavitch – The Jewish Heritage Center of Hungary
1052 Budapest, Károly körút 20.

Telefon: +36-1-268-0183
www.zsido.com / info@zsido.com
Felelős kiadó: **Oberlander Báruch** rabbi
Főszerkesztő: **Steiner Zsófia**

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

Munkatársak: **Golubovics Martina**,
Dénes Anna, **Kovács Jichák**, **Molnár Zsófia**
Nyomdai előkészítés: **Juhász Valéria**
ISSN 1416-4604